

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Ģimenes Lietas Un Mantojums](#) > [Mantojums](#) > [Mantošana](#) > Spain

Mantošana

Saturu nodrošina

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

Šīs informatīvās lapas sagatavotas sadarbībā ar [ES Notāru padomi \(CNUE\)](#).

1 Kā tiek taisīts pēdējās gribas rīkojums (testaments, savstarpējs testaments vai mantojuma līgums)?

Mantojuma tiesību jomā Spānijai ir septiņas dažādas tiesību sistēmas.

Aragonas, Katalonijas, Baleāru Salu, Navarras, Basku Zemes un Galisijas autonomajiem apgabaliem ir savi mantojuma tiesību akti. Citās Spānijas daļās piemēro Civilkodeksa noteikumus.

Mirušā pēdējā dzīvesvieta nosaka, kurš mantojuma tiesību kopums ir jāpiemēro. Spānijas pilsoņiem ir jāpiemēro reģionālās pilsonības kritērijs saskaņā ar Civilkodeksa noteikumiem par pilsonību.

Saskaņā ar vispārējām civiltiesībām testaments rada mantojuma tiesības, ņemot vērā, ka parasti netiek atzīts mantojuma līgums vai savstarpējs testaments. Testaments var būt:

- atvērts, t. i., taisīts notāra klātbūtnē; notārs to sagatavo un iekļauj savā notariālo dokumentu reģistrā. Tas ir izplatītākais testamenta veids;
- slēgts, t. i., taisīts notāra klātbūtnē, bet notārs nezina tā saturu. Šādu veidu vairs neizmanto;
- pašrocīgs, t. i., rakstīts ar roku un testatora parakstīts un datēts. Reti izmantots testamenta veids.

Spānijas vispārējās civiltiesības ir pieejamas valsts Oficiālā Vēstneša (*Boletín Oficial del Estado*) [tīmekļa vietnē](#). Teksta tulkojums [angļu](#) valodā ir pieejams vietnē

Vietējos vai īpašajos tiesību aktos ir atsevišķas normas par testamentiem katrā jurisdikcijā, kurā tie ir piemērojami, ar atšķirīgiem un konkrētiem katrā jurisdikcijā atzītajiem veidiem. Dažās jurisdikcijās atzīst savstarpējus testamentus un mantojuma līgumus.

Vietējo vai īpašo tiesību aktu konkrēto normu teksts ir pieejams šajā [vietnē](#).

2 Vai pēdējās gribas rīkojumam vajadzētu būt reģistrētam, un ja jā, tad kā?

Notāra klātbūtnē noformētie testamenti notāram ir jāreģistrē Vispārējā testamentu reģistrā (*Registro General de Actos de Última Voluntad*), ko uztur Tieslietu ministrija. Par katru testamentu minētajā reģistrā būs norādīts visjaunākā testamenta datums, iepriekšējie testamenti un oficiālie notāra ieraksti, kuros testaments iekļauts. Notāru profesionālās struktūras (*Colegios Notariales*) var sniegt aktuālo informāciju par notāru vai arhīvu, kurā var būt atrodams testaments, ja apliecinotais notārs vairs nepraktizē ([Eiropas Savienības Notāru padomes tīmekļa vietne](#)).

Šis reģistrs nav publisks, un tam var piekļūt tikai personas, kuras var pierādīt, ka tām ir likumīgas intereses attiecībā uz mantojumu pēc testatora nāves. Testatora dzīves laikā reģistram var piekļūt pats testators vai viņa

īpašais pārstāvis, vai ar tiesas rīkojumu, ja persona ir rīcībnespējīga.

3 Vai ir ierobežojumi brīvībai rīkoties ar īpašumu nāves gadījumā (piemēram, neatņemamā daļa)?

Spānijas vispārējās tiesības paredz noteiktu mantojuma vai mantojumā ietilpstošās mantas daļu konkrētiem radniekiem, to piešķirot kā neatņemamu daļu, kuru aprēķina pēc tam, kad ir ieskaitīti testatora brīvprātīgi veiktie dāvinājumi un novēlējumi, tostarp *inter vivos*, un atņemti parādi. Saskaņā ar Civilkodeksu "neatņemamā daļa ir mantojuma daļa, ko testators nevar sadalīt, jo tā ar likumu ir paredzēta konkrētiem mantiniekiem, kurus dēvē par "likumīgajiem mantiniekiem".

Likumīgie mantinieki ir:

- bērni un leļupējie radnieki attiecībā pret saviem vecākiem un augšupējiem radniekiem;
- ja nav iepriekš minēto, vecāki un augšupējie radnieki attiecībā pret saviem bērniem un leļupējiem radniekiem;
- atraitnis vai atraitne, likumā paredzētajā veidā.

Bērnu un leļupējo radnieku neatņemamā daļa ir divas trešdaļas no vecāku atstātā mantojuma. Tomēr vecāki var sadalīt vienu no divām trešdaļām, kas veido neatņemamo daļu, lai uzlabotu savu bērnu vai leļupējo mantinieku mantojumu. Atlikušo trešdaļu var brīvi sadalīt. Šī trešdaļa piešķir tiesības pār visu mantojumu, jo tā parasti ir *pars bonorum*, ar dažiem izņēmumiem.

Augšupējo radnieku neatņemamā daļa ir puse no mantojuma, ja vien arī laulātajam nav tiesību uz daļu, jo tādā gadījumā neatņemamā daļa ir viena trešdaļa.

Laulāto, kas nav juridiski šķirti, neatņemamā daļa ir lietojuma tiesības uz divām trešdaļām mantojumā ietilpstošās mantas, ja nav augšupējo radnieku un leļupējo radnieku. Ja ir leļupējie radnieki, neatņemamā daļa ir lietojuma tiesības uz vienu no divām trešdaļām, kas pienākas leļupējiem radniekiem. Ja ir tikai augšupējie radnieki, neatņemamā daļa ir lietojuma tiesības uz pusi, par ko mantinieki var norēķināties naudā.

Attiecīgajos civiltiesību aktos ir ietverti īpaši noteikumi par to, kam ir likumīgas tiesības mantot, un katrs no šiem tiesību aktu kopumiem ir jāpiemēro, lai konstatētu faktus katrā konkrētā lietā, kas tiek pārvaldīta katrā no šīm teritorijām.

4 Kas manto un cik daudz gadījumā, ja pēdējās gribas rīkojuma nav?

Kā jau minēts, mantojuma tiesību gadījumā Spānijai ir septiņas tiesību sistēmas. Ja nav testamentāru mantinieku, saskaņā ar vispārējām civiltiesībām mantojumu sadala šādā kārtībā: 1. leļupējie radnieki; 2. augšupējie radnieki (abos gadījumos laulātajam ir lietojuma tiesības attiecīgi uz vienu trešdaļu no mantojuma); 3. laulātie, kas nav juridiski šķirti; 4. ceturtās pakāpes radnieki (pirmās pakāpes brālēni un māsīcas); 5. valsts.

Aragonas, Katalonijas, Baleāru Salu, Navarras, Basku Zemes un Galisijas autonomo apgabalu civillikumos šajā jomā ir īpaši noteikumi. Papildus iespējai, ka mantojumu manto radnieki, vietējie tiesību akti atzīst iespēju, ka mantojumu iegūst testatora dzīvesvietas autonomais apgabals un pat konkrēta iestāde, tādā veidā un atbilstoši tādiem nosacījumiem, kā noteikts šo jautājumu reglamentējošajās tiesību normās.

5 Kāda veida iestāde ir kompetenta:

5.1 mantošanas lietās?

Ja nav pēdējās gribas rīkojuma, notāri ir pilnvaroti noteikt puses, kurām ir tiesības mantot mantojumu saskaņā ar likumu (mantinieku paziņošana).

Ja kāda no iesaistītajām pusēm apstrīd mantinieku statusu, mantojumā ietilpstošo mantu vai mantojuma sadalīšanu, strīdu izskata tiesā, piemērojot attiecīgu tiesvedību.

5.2 saņemt paziņojumu par mantojuma pieņemšanu vai atraidīšanu?

Parasti notāra klātbūtnē sagatavo paziņojumu par mantojuma pieņemšanu vai atraidīšanu. Lai gan skaidri izteiktu pieņemšanu var deklarēt arī privātā dokumentā, gadījumos, kad runa ir par īpašuma nodošanu vai pierādīšanas nolūkos, ir vajadzīgs publisks notariāls dokuments. Tas neskar Spānijas konsula vai diplomātiskas amatpersonas, kura pilnvarota pildīt notāra funkcijas, iespējamu iesaistīšanos.

Pieņemšanu var paust arī netieši (dokumentos, kas noteikti liecina par gatavību pieņemt vai ko var īstenot tikai tādas personas, kurām ir mantnieka statuss).

Jebkura persona, kas var pierādīt, ka tai ir tiesības pieņemt vai atraidīt mantojumu, var lūgt notāram informēt mantnieku, ka viņam/viņai ir 30 kalendārās dienas, lai pieņemtu vai atraidītu mantojumu.

Ja mantnieks atraida mantojumu, kaitējot saviem kreditoriem, kreditori var lūgt tiesnesim atļaut viņiem pieņemt mantojumu mantnieka vārdā, lai segtu parāda summu.

Dalēja vai nosacījuma pieņemšana nav atļauta. Tomēr mantnieks var pieņemt mantojumu, bet nepieņemt legātu, vai otrādi.

5.3 saņemt paziņojumu par legāta pieņemšanu vai atraidīšanu?

Tādas pašas pilnvaras kā attiecībā uz mantojumu, kā aprakstīts iepriekšējā iedaļā.

Tomēr, kā izņēmums dalējas pieņemšanas aizliegumam, ja ir vairāki legāti, par kuriem nav jāveic atlīdzības maksājums, lai tos saņemtu (vai ja par visiem legātiem ir vajadzīga šāda atlīdzība), legātārs var tos pieņemt katru atsevišķi. Legātāram nav atļauts atraidīt parādus un pieņemt mantu.

5.4 saņemt paziņojumu par neatņemamās daļas pieņemšanu un atraidīšanu?

Neatņemamo daļu nevar atraidīt vai pieņemt; drīzāk to saņem ar novēlējumu vai testamenta apstiprinājumu, izņemot gadījumu, kad notiek tiesvedība par to, lai noteiktu summas apmēru vai īpašumu, kas iekļaujams mantojuma masā.

Civilkodekss ļauj legātāram atraidīt mantojumu un pieņemt mantojuma uzlabojumu (kas ir viena no divām trešdaļām no lejupējo radnieku neatņemamās daļas).

6 Īss procedūras apraksts, kura paredzēta mantošanas kārtošānai saskaņā ar valsts tiesību aktiem, tostarp mantojuma sadalei un mantas dalīšanai (tostarp informācija par to, vai mantošanas procedūru sāk tiesa vai cita kompetenta iestāde pēc savas iniciatīvas)

Ja ir testaments un ja testators ir nosaucis testamentā izpildītāju, izpildītājs ir pilnvarots izmaksāt bērnu izdevumus un jebkādas legātus, saglabāt īpašumu labā stāvoklī, aizstāvēt testamentā derīgumu un nodrošināt tā izpildi.

Ja tiek iecelts sadalītājs (*contador-partidor*), šī persona atbild par mantojuma sadalīšanu. Sadalītāju var iecelt testators, mantnieki, savstarpēji vienojoties, tiesas sekretārs (*letrado de la Administración de Justicia*) vai notārs saskaņā ar tādu mantnieku un legātāru norādēm, kuri pārstāv 50 % no mantojumā ietilpstošās mantas.

Ja sadalītāja nav vai ja sadalīšanu ir veicis testators, mantnieki var sadalīt mantojumu savā starpā pēc saviem ieskatiem.

Praksē mantojuma sadalīšanu un īpašuma nodošanu abos gadījumos veic notāra klātbūtnē pierādīšanas nolūkos, kā arī lai registrētu tiesības.

Ja sadalītājs nav iecelts un kāds mantnieks to pieprasa, sadalīšanu var veikt tiesas. Tiesas ieceļ ekspertu, lai novērtētu īpašumu, un sadalītāju, lai sadalītu mantojumu. Tāpat pēc pieprasījuma iepriekš var vienojoties arī par pārvaldnieka iecelšanu un to, ka tiesas veic mantas inventarizāciju. Sadalītāja veikto sadalīšanu (ar jebkādiem

grozījumiem, ko var ieviest tiesnesis, ja kāds mantinieks iebilst pret sadalījumu) registrē notariālo dokumentu registrā.

7 Kā un kad persona kļūst par mantinieku vai legātāru?

Personas, kurām ir tiesības uz mantojumu vai legātu pēc likuma vai pēc pēdējās gribas rīkojuma (*mortis causa*), kļūst par mantiniekiem vai legātāriem pēc mantojuma vai legāta pieņemšanas (sk. 5.2. iedaļu). Pieņemšana stājas spēkā ar atpakaļejošu datumu no testatora nāves dienas.

8 Vai mantinieki ir atbildīgi par mirušā parādiem, un ja jā, ar kādiem nosacījumiem?

Tiešas mantojuma pieņemšanas vai pieņemšanas ar inventāra tiesībām gadījumā mantinieks atbild par visām mantojuma saistībām, kuru apmaksāšanai var būt nepieciešams izmantot ne tikai mantoto īpašumu, bet arī paša mantnieka īpašumu.

Ja mantojumu pieņem ar inventāra tiesībām, mantiniekam ir pienākums apmaksāt parādus un citas mantojuma saistības tikai tādā apmērā, kas nepārsniedz mantojumā ietilpstošās mantas vērtību.

9 Kādi dokumenti un/vai informācija parasti vajadzīga nekustamā īpašuma registrācijai?

Mantinieka vai legātāra statuss parasti nenozīmē, ka īpašumu registrā (*Registro de la Propiedad*) tiek ierakstītas tiesības uz konkrētu nekustamo īpašumu, jo šis statuss nepiešķir tiesības *in rem* uz konkrētu īpašumu. Maksimālā varētu būt pagaidu ierakstīšana. Mantiniekiem ir proporcionālas tiesības uz visu mantojumu. Legātāriem ir personiskas tiesības pieprasīt, lai mantinieki nodod viņiem novēlēto īpašumu. Lai būtu iespējams faktiski nodot tiesības, ir jāpieņem mantojums vai legāts un konkrēta īpašuma nodošana. Tikai konkrētos gadījumos (piemēram, ja ir tikai viens mantinieks, viens īpašums vai legātārs, kas vienīgais pilnvarots pārņemt valdījumu) ir iespējams atraidīt mantojuma sadalīšanu un nodošanu.

Lai registrētu nekustamo īpašumu, ir vajadzīgs publisks mantojuma pieņemšanas un īpašuma nodošanas akts (kas sagatavots notāra klātbūtnē) vai tiesas lēmums. Kā papilddokumenti šajā aktā ir jāiekļauj vai tam jāpievieno mantojuma tiesības (testaments, mantinieku paziņojums, līgums, ja tas ir atļauts), pilna miršanas apliecība un apliecība, kuru izsniedzis Vispārējais testamentu registers. Tāpat ir jāsamaksā nodokļi par īpašuma nodošanu mantošanas ceļā.

9.1 Vai pārvaldnieka iecelšana ir obligāta vai obligāta pēc pieprasījuma? Ja tā ir obligāta vai obligāta pēc pieprasījuma, kādi pasākumi ir jāveic?

Saskaņā ar Spānijas tiesību aktiem nav nepieciešams iecelt pārvaldnieku (*administrador*), tomēr konkrētos apstākļos par viņa iecelšanu var vienoties mantojuma sadales procesā.

9.2 Kas ir tiesīgs izpildīt mirušā pēdējās gribas rīkojumu un/vai pārvaldīt mantojumu?

Ja (atbilstoši vispārējām tiesībām) testamentā ir norādīts testamentā izpildītājs (*albacea*), viņš vai viņa pārvalda mantojumu (sk. 6. iedaļu).

Testators testamentā var arī iecelt mantojuma sadalītāju, kurš novērtē īpašumu un sadala mantu.

Kopumā var iecelt trīs personas — testamentā izpildītāju, sadalītāju un pārvaldnieku —, kurām visām ir pārvaldības pilnvaras, ko var mainīt testators vai tiesnesis, vai — dažos gadījumos — paši mantinieki.

9.3 Kādas ir pārvaldnieka pilnvaras?

Mantojuma pārvaldnieka galvenie pienākumi ir šādi:

- mantojuma pārstāvība;

- periodiska pārskatu iesniegšana;
- mantojuma īpašuma stāvokļa saglabāšana un jebkādas citas pārvaldības darbības, ko var uzskatīt par nepieciešamām.

10 Kādus dokumentus, kas apliecina labuma guvēju statusu un tiesības, saskaņā ar valsts tiesību aktiem parasti izsniedz tiesvedības laikā mantošanas lietās vai tās beigās? Vai tiem ir konkrēts pierādījuma spēks?

Mantinieku likumiskās mantošanas paziņošana ir notariāls dokuments, kas pierāda likumīgo mantinieku statusu un viņu attiecīgo daļu.

Publisks mantojuma pieņemšanas un sadalīšanas (un — attiecīgā gadījumā — legātu nodošanas) akts, kas sagatavots notāra klātbūtnē un pēc pušu savstarpējas vienošanās, nodod īpašumtiesības uz konkrētu mantojumā ietilpstošu mantu.

Ja mantošana tiek nodota izskatīšanai tiesā, tiesas lēmums, kas nosaka sadalīšanu (un — attiecīgā gadījumā — izšķir jebkādu strīdu), rada pietiekamas īpašumtiesības un to noformē pie notāra, kā paredzēts likumā.

Šī lapa ir daļa no tīmekļvietnes [Tava Eiropa](#).

Mēs labprāt uzzinātu jūsu [atsauksmes](#) par sniegtās informācijas lietderību.

■ Lapa atjaunināta: 26/12/2024

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.